

מסורת הש"ס

(א) וְעָלִי הָ. מנחות סז. פד:
ב"ר קמג. (ב) וְעָלִי כֹה: לקמן ט: תמורה יז. (ג) וְנִינִי כן גי' חזק' שם ד"ה יוס', (ד) גַּם לַעֲשֵׂנוּ אִתָּהּ בִּימִסִּי, (ה) מלמעלה שאין צ"ק.
ו) טעמא משום צ"ק, ז) צ"ל המקור, (ח) צ"ל ב"ב יט, (ט) כגון וכו' ממעלות אין מי צ"ק, (י) הים מתנבין צ"ק: (י) גי' צ"ק איתמהו בעייתיה כלא תפירות כלל אכל הכא אין הנוטפין ניכרים הספיד:
ט) צ"ל הכא נעמלדנה נמי כי צ"ק:.

הגהות הב"ח

(א) גבי אמר קרא תעשה כלי' ומיתב כן מדרש:
(ב) שם בעשייה ממוסר:
(ג) שם ואל אפסיל קדוש:
(ג) שם ואל אפסיל ליה בלקוח אשתמעימיה:
(ד) רש"י ד"ה ופירי וכו' מעשר בהמה ועד: (ה) ד"ה בשעת וכו' שלא יהו לקוחין ומעמי:

מוסף רש"י

ר' יוחנן חזאי בחילמא. ויזין דגבגא רבא לתמחו' לי איתמא מילמא מעלימא אזי אמר היום (תחתות פד: מתחיל:) והרי הוא כבכור. כלומר ונכרז זה ים לו יזין כבור (וע"ל כבא: מזה כבור קדוש לפני זמנו. שרי קדשתו ממש (וע"ל כבא:).

רבינו גרשום

תניהו ענין למעשר בהמה. דאיתיה בעשייה שמכניסין לדיר וקדאי לו שם מעשר וקדוקו בסיקרא: תניהו ענין לחטאת ואשם. דאיתנהו בעשייה שמקדישין: הא לא מצי אמרת דומיא דבגן בעינן דאינו בא על חטא והני באין על חטא: אימא תניהו ענין לעולה ושלמים. דאיתנהו בעשייה ואיני באין על חטא: לא ס"ד דומיא דבגן בעינן שאינו בא בנדר ונדבה לאפקדי עולה ושלמים דבאין בנדר ונדבה: אמר רבא הא לא קשיא התיא דרב אסי דאמר קרא כן תעשה שלא יהא לקוח ואימתי מיעט הכתוב לקוח בשעת עשייה כלומר בזמן שראוי להקריבה יש בו איסור לקוח אכל כשהן עוברין דלות בהו עשייה דלא חזו להקריבה לית בהו איסור דלקוח: איסור לקוח חל על מחוסר זמן. שאם לקוח קדוש ימים קודם שנראה להקריבה אינו נכנס לדיר להתעשר לעולם אפי"ג דלקוח שלא בשעת עשייה: מחוסר זמן נכנס לדיר להתעשר. ושעת עשייה קרינן ביה. הלכך יש בו איסור לקוח: אף מחוסר זמן קדוש לפני זמן במעשר וקרב לאחר זמן: איהו אטנן שוכנס לדיר להתעשר. דמריב ליה מתניתין מהכל נכנסין כגון שנתנו לו וחזו ולקחו ממנה. (א) רבונה עובדת כוכבים קא מייירי דלא איתחייביה במעשר דרמי כי חזו ולקחו ממנה בלקוח שלא בשעת עשייה וליה ביה איסור לקוח. הלכך נכנס לדיר להתעשר. וכתב לישנא אחרונה כגון שנתן לה עובר פרתו וחזו ולקחו ממנה בעור שהווא עובר דלא חל עליה איסור לקוח. ומסתבר כלישנא אחרינא: ואמאי מוקמינן לה בחזר ולקחן

(א) נראה לנשון רעבי שלא היה לפניו הני' נגמ'. והא אפסיל ליה נלקחם אשתמעימיה וכו' וע"ש.

מעשר בהמה פרק תשיעי בכורות

בניך אינו נלקות. דלא שייכא צהו לקיחה ומתנה אלא אכלו נולדו: ופרין והא צבכור כסיב.
ואת ילפת מינה מעשר (ה) ועוד (ז) צבור קדוש נלקות ומתנה שהרי משעה שנולד קדוש: **אמר קרא תעשה**. כן תעשה לשוך והא ודאי לא מלית מוקמת צבכור דהא מרחס קדוש ולא צעי עשייה (ז) שיקדישנה האיש:

לחטאם ולאשם. דלא ליימניהו מלקוח ומתנה: **דומיא דבניך.** דמשמע

צבכור אדם מה צבור אינו צא על חטא כו': צבור אינו נדר ומדבה אלא חוצה: **ואימא לעולם ראייה.** שהיא חוצה ולא על חטא: צבור אין זמן קבוע לקדשתו אלא כשנולד קדוש: **בשעם עשייה.** בשעה שה' ראויין להתעשר מיעט הכתוב שלא יהו (ה) לוקחין ובמעיי אמנן לאו שעת עשייה היא: **ר' יוחנן חזאי בחילמא כו'.** הלילה נראה לי כ"י צחלוס ז' והאילו ונראה לי יודע אני כי שאומר היום דבר טעם: **חל על מחוסר זמן.** שאם לקחו קודם שצעת ימים ללידתו שזב אינו נכנס לדיר להתעשר וכל שכן אם לקחו גדול. והא מחוסר זמן דלא שעת עשייה היא וחילי עליה דין לקוח: **ואם סימאי נומר משנה ודאי ר' שמעון היא.** דלדידיה מחוסר זמן שעת עשייה הוא ומשום הכי לקוח חל עליו ומיניה צמעי אמו מודה דאין לקוח חל עליו: **וחזר ולקחו ממנה.** ואם יש לו תשעה והוא חייבין צמעשר ואם ילא אחד מן הכשייין צעשירי הרי טוב ואם ילא האתנן צעשירי יאכל צמומו לצעלים: **אישמיטסיה.** להאי מקשה הא דאמר רבי אסי כו' והכא נמי כגון שנתנו (ז) צמעי אמו: ומיעשריה

מה בניך אין בלקוח ובמתנה אף (א) צאנך ובקרך אינו בלקוח ובמתנה והאי בבכור כתיב **א"ק**. (ב) **י** כן תעשה אם אינו ענין לבכור ז' דלא איתיה בעשייה (ג) דברחם קדוש תנהו ענין למעשר בהמה ואימא תנהו ענין לחטאת ולאשם דומיא דבגך מה בגך שאינו בא על חטא אף צאנך ושורך שאינו בא על חטא ואימא תנהו ענין לעולה ולשלמים דומיא דבגך מה בגך (ג) שאינו בא בנדר ונדבה אף צאנך ושורך כו' ואימא תנהו ענין לעולת ראייה דומיא דבגך מה בגך שאין קבוע לו זמן אף שורך וצאנך שאין קבוע לו זמן אי מה בגך אינו בלקוח כלל אף שורך וצאנך אינו בלקוח כלל אלמא א"ר אסי א"ר יוחנן *לקח עשרה עוברין במעי אמן כולם נכנסין לדיר להתעשר אמר רבא אמר קרא תעשה בשעת עשייה מיעט הכתוב גופא א"ר אסי א"ר יוחנן לקח עשרה עוברים במעי אמן כולן נכנסין לדיר להתעשר והא אנן תנן הלקוח או שניתן לו במתנה פטור מן מעשר בהמה א"ר אלעזר (ר' ר' יוחנן חזאי בחילמא מילתא מעליא אמינא א"ק תעשה בשעת עשייה מיעט הכתוב איתיביה ר' שמעון בן אליקים לר' אלעזר הלקוח חל על מחוסר זמן אמר ליה זו אינה משנה ואם תמצא לומר משנה (ג) ר"ש בן יהודה היא ז' משום ר"ש דאמר מחוסר זמן נכנס לדיר להתעשר קדוש לפני זמנו וקרב לאחר זמנו **ז** אף מחוסר זמן קדוש לפני זמנו וקרב תני תנא קמיה דרב איזוהו אתנן שנכנס לדיר להתעשר כל שנתנו לה וחזר ולקחו הימנה והא איפסיל ליה (א) בלוקח אישתמיטתיה הלא דאמר רבי אסי אמר רבי יוחנן לקח עשרה עוברין במעי אמן כולם נכנסין לדיר להתעשר ותיעשרה

פסולין למי חטאת מפני שהן [כו'] מי (ה) תערוצת הא לאו הכי כשרים ולא פסלינן להו שמא (ז) רצו הנוטפין על הזוחלין והוו להו גשמים רוצא וי"ל דאינהו סברי דהני ד' נהרות מדליין דא"י גבוהה מכל הארצות ואין נשארין שם מי גשמים ועוד הקשה לרב ולאצוה דשמואל ולשמואל דאמרי אין המים מטהרין צוחלין אלא פרט ציומי תשרי בלגז צמה מטהרין מלורעים וצמה מקדשין מי חטאת בערב פסח דאמר' בפסחים (ד) ג. דיש טעילה לזב בערב פסח והואה היאך (ז) היה על האנשים שעשו פסח שני ועל כל טמאים של מתי מדבר מישראל ואלאנן והלא היו רחוקים מפרת (ז) ומיהו לפי מה שפירש דהנך ד' נהרות מדליין לא קשה מטבילת זצין ומלורעים בערב פסח אצל מקדוש מי חטאת קשה דפסולים למי חטאת וממישראל ואלאנן ומיזך דשמא נהרות וציטורייתא דמדיליין אין גשמים מתערבין צהן (ז) גשמימי גשמים מתערבין ויורדין תנחן הנהרות הנמוכים ושטפים והולכים לים ואין מתערבין (ז) במקואות גבוהים וגם לא צמים המוכנסים (ז) וכגון צנהרות היוצאים ממערות ואין מי הגשמים מתערבין ומכונסין שם מדע הא דתנן צמס' פרה (פ"ח מ"א) צאר אחאז ומערת פמיים כשרים וכל שכן (ז) נהרות ומעיינות כדקתני צסיפא צאר שנפל לתוכה חרסית או אדמה ימתין עד שיזהיל דצרי ר' ישמעאל ר' עקיבא אומר אינו צריך להמתין אצל צאר אחאז ומערת פמיים איצטריכא למיתמי דכשרים לפי שידן יורד ממערת פמיים וירדן פסול מפני שיש צו [מן] תערוצת קמ"ל דמערת פמיים אינו מי תערוצת אצל (ז) נהרות כשרות לדצרי הכל ועוד פי' ר"ת דאיכא למימר מן הדין קמא קמא בטול אפילו לדצרי רצ ואצוה דשמואל אלא דמחמרי מפני מראית העין משום (ז) גשמים ולפי פירוש אחרון לא קשיא כל הנך דצימי משה דאכתי לא גזור ונראה שהם בטלות צרוב שהרי כל הנהרות מחוברין לים הגדול ציותר מעירוצ מקוואות ותחלת הנהרות אינם קטפרסם שזי דרך חיותן ולא קטפרסם מחצרן אלא "חיותן (ז) מחצרן כל זה פי' ר"ת צתשובה ואותו טעם דקמא קמא בטיל לא יתכן לפי מה שפי' לעיל בצרכן הלוקח צהמה (דף כב. ד"ה יחצ) דכל איסור הצטול חוזר וניעור כשחוזר ורצה עד כדי שיש צו שיעור לאסור ומיניה יתכן אותו טעם דמחזכרים לים הגדול (ז) דאמרין צריש מכוח (דף ד.) דהטובל שם לא עלתה לו טעילה התם (ז) איתנהו צעינייהו אצל הכא אין הנוטפים ניכרים וידועים צלא תערוצת כלל: **וּבַמָּה** בגך אינו בלִקְחָהּ ובמתנה בו'. וא"ת (ז) אין דנין אפשר משאי אפשר כדאמר ר"ע צמנחות פרק התודה (דף פב.) וי"ל דהתם הוא דצצנין אצ יליף פסח דורות מפסח מצרים אצל הכא היקשא הוא ומודה ר"ע (ז) דאמרין צפ' צנות כותים (דה ל:) על כרחך הקישן הכתוב וא"ת והא צההיא (ז) דתודה נמי מסקינן טעמא דר"א מועצדת שיהא עבודות של חדש שוות ציה ומוכח התם דהיינו היקש ואפ"ה פליג עליה ר"ע ולא קבלה מיניה ואין לומר משום דלית ליה לר"ע ההיא היקשא דהא בפסחים צפרק מי שהיה טמא (דף ז.) מקשינן ליה אהדדי לכמה דצרים (ז) מהכא פסח מצרים לפסח דורות וי"ל דכיון דצריכא היקישא לשאר דצרים לא שייך למימר התם על כרחן הקישן הכתוב לענין אפשר משאי אפשר וא"ת לר' אחצבוי צי אמי דאמר צפרק צנות כותים (דף ז.) ר"א היא דאמר דנין אפשר משאי אפשר ולית ליה שינויא דעל כרחין הקישם ומה ישראן כאן וי"ל (ז) הא דנעמידנה נמי כר' אליעזר אי נמי איצטריכא ליה היקשא דנדה לשאר דצרים ומשום הכי לא מוקי לה כר"ע ומיניה קשה מההיא דאין משלשין צמכות (צסוף) (דף ה.) דילפי לה מכוח ממייתה והיינו אפשר משאי אפשר וגזירה שזי דהתם צריכה לכמה דצרים: **אֲמַר קרא** בן תעשה אם אינו ענין צבכור. חימה דצריש עד כמה לעיל (דף כו:) דרשינן לענין צבור (לא) כדאמר אמר קרא כן תעשה הוסיף לך הכתוב עשייה אחרת צצורך וי"ל הא דדרשינן ליה צצכור משום דכתיב צצכור אצל מאחר דאפקיה רחמנא צלשון עשייה דרשינן ליה למעשר משום (ז) צצכור לא שייך קדושת עשייה (קדושה): **לִקְחָהּ** עשרה עוברין במעי אמן בו'. לאו דוקא דהוא הדין נולדו (ז) כיון דהוי מחוסר זמן אי נמי נקט צמעי אמן (ז) ואפילו לצרי שמעון צן יהודה דאמר מחוסר זמן נכנס לדיר להתעשר:

נו.

כאידך דשמואל דאמר נהרא מכיפיה מצריך (ז) דמסייעתא ליה צרייתא דאמר יוצל שמו ואפילו פליגי רבנן עליה וצצרי דפרת שמו מכל מקום (ז) מסייעין ליה מהא דקאמר רבי מאיר דמימיו פרין ורצין דלא פליגי עליה צצצרה ז' דנהרא מכיפיה מיצריך ויכולין לצכור

ששמו פרת מהאי טעמא גופיה אצל לא שייך (ז) לאמר למה נקרא שמו פרת כי אם לצרי מאיר לפי שיש לו שם אחר לר' מאיר יוצל משמע לצרנן כמו יצלי מים (ישעיה ז) וצצראשית רצה נמי דריש כרצי מאיר דקאמר חדקל שמימיו חדים וקלים פישון שמגדל פשתן פרת שמימיו פרין ורצין (ז) וצלא גשמים נהרות ומעיינות מתגבדין כדאמרין צראש השנה (דף יא:.) (ז) צאחד) צאייר שמוזל חימה עולה ציוס ומעיינות מתגבדין וצמרחשון הן מתמעטין מפני מניעת גשמים שלא המטיר כל הקיץ וכדאמר' צפסחים צפרק מי שהיה טמא (דף ד:) תשרי מרחשון וכסליו חמה מהלכת (ז) צצזיר כדי לייצב את הנהרות וצסוף סדר תעניות (תענית דף כה: ע"ש) נמי אמרינן שאין לך טפח שזירא (ז) שאין עולה טפחיים כנגדו מלמטה וכמו שהקרקע מלחלחת ככליים מלמטה צשעה שגשמים יורדים כמו כן לענין ריצוי הנהרות מתצרים המים ומתגדלים מלמטה כשהמטר יורד מלמעלה (ז) ואמרינן התם נמי דאמר תהומא עילאה לתהומא תתאה צצב מיימך וא"ת א"כ מנגל דהא דרב פליגא עליה דאמר מטרלא צמערצא כו' דלמא היינו (ז) משום שאו מתצרך (ה) המקוש דצפרישת וי"ל משום דלס' איתא דצצירא (ז) דאורחא דמילתא דמצריך מכיפיה א"כ גם כל הנהרות נמי לפעמים מצריך ומאי סהלא דננה פרת אין זה עדות והקשה ר"ת לשמואל דאמר אין המים מטהרין צוחלין אלא [פרת] ציומי תשרי צלצד ולצד ולאצוה דשמואל קשיא להו הא דתנן צמס' פרה (פ"ח מ"י) ומימיי (ז) צצנהדרין ריש פ"ק (דף ה:) מי קרמיזן ומי פיגה

רצו הנוטפין על הזוחלין והוו להו גשמים רוצא וי"ל דאינהו סברי דהני ד' נהרות מדליין דא"י גבוהה מכל הארצות ואין נשארין שם מי גשמים ועוד הקשה לרב ולאצוה דשמואל ולשמואל דאמרי אין המים מטהרין צוחלין אלא פרט ציומי תשרי בלגז צמה מטהרין מלורעים וצמה מקדשין מי חטאת בערב פסח דאמר' בפסחים (ד) ג. דיש טעילה לזב בערב פסח והואה היאך (ז) היה על האנשים שעשו פסח שני ועל כל טמאים של מתי מדבר מישראל ואלאנן והלא היו רחוקים מפרת (ז) ומיהו לפי מה שפירש דהנך ד' נהרות מדליין לא קשה מטבילת זצין ומלורעים בערב פסח אצל מקדוש מי חטאת קשה דפסולים למי חטאת וממישראל ואלאנן ומיזך דשמא נהרות וציטורייתא דמדיליין אין גשמים מתערבין צהן (ז) גשמימי גשמים מתערבין ויורדין תנחן הנהרות הנמוכים ושטפים והולכים לים ואין מתערבין (ז) במקואות גבוהים וגם לא צמים המוכנסים (ז) וכגון צנהרות היוצאים ממערות ואין מי הגשמים מתערבין ומכונסין שם מדע הא דתנן צמס' פרה (פ"ח מ"א) צאר אחאז ומערת פמיים כשרים וכל שכן (ז) נהרות ומעיינות כדקתני צסיפא צאר שנפל לתוכה חרסית או אדמה ימתין עד שיזהיל דצרי ר' ישמעאל ר' עקיבא אומר אינו צריך להמתין אצל צאר אחאז ומערת פמיים איצטריכא למיתמי דכשרים לפי שידן יורד ממערת פמיים וירדן פסול מפני שיש צו [מן] תערוצת קמ"ל דמערת פמיים אינו מי תערוצת אצל (ז) נהרות כשרות לדצרי הכל ועוד פי' ר"ת דאיכא למימר מן הדין קמא קמא בטול אפילו לדצרי רצ ואצוה דשמואל אלא דמחמרי מפני מראית העין משום (ז) גשמים ולפי פירוש אחרון לא קשיא כל הנך דצימי משה דאכתי לא גזור ונראה שהם בטלות צרוב שהרי כל הנהרות מחוברין לים הגדול ציותר מעירוצ מקוואות ותחלת הנהרות אינם קטפרסם שזי דרך חיותן ולא קטפרסם מחצרן אלא "חיותן (ז) מחצרן כל זה פי' ר"ת צתשובה ואותו טעם דקמא קמא בטיל לא יתכן לפי מה שפי' לעיל בצרכן הלוקח צהמה (דף כב. ד"ה יחצ) דכל איסור הצטול חוזר וניעור כשחוזר ורצה עד כדי שיש צו שיעור לאסור ומיניה יתכן אותו טעם דמחזכרים לים הגדול (ז) דאמרין צריש מכוח (דף ד.) דהטובל שם לא עלתה לו טעילה התם (ז) איתנהו צעינייהו אצל הכא אין הנוטפים ניכרים וידועים צלא תערוצת כלל: **וּבַמָּה** בגך אינו בלִקְחָהּ ובמתנה בו'. וא"ת (ז) אין דנין אפשר משאי אפשר כדאמר ר"ע צמנחות פרק התודה (דף פב.) וי"ל דהתם הוא דצצנין אצ יליף פסח דורות מפסח מצרים אצל הכא היקשא הוא ומודה ר"ע (ז) דאמרין צפ' צנות כותים (דה ל:) על כרחך הקישן הכתוב וא"ת והא צההיא (ז) דתודה נמי מסקינן טעמא דר"א מועצדת שיהא עבודות של חדש שוות ציה ומוכח התם דהיינו היקש ואפ"ה פליג עליה ר"ע ולא קבלה מיניה ואין לומר משום דלית ליה לר"ע ההיא היקשא דהא בפסחים צפרק מי שהיה טמא (דף ז.) מקשינן ליה אהדדי לכמה דצרים (ז) מהכא פסח מצרים לפסח דורות וי"ל דכיון דצריכא היקישא לשאר דצרים לא שייך למימר התם על כרחן הקישן הכתוב לענין אפשר משאי אפשר וא"ת לר' אחצבוי צי אמי דאמר צפרק צנות כותים (דף ז.) ר"א היא דאמר דנין אפשר משאי אפשר ולית ליה שינויא דעל כרחין הקישם ומה ישראן כאן וי"ל (ז) הא דנעמידנה נמי כר' אליעזר אי נמי איצטריכא ליה היקשא דנדה לשאר דצרים ומשום הכי לא מוקי לה כר"ע ומיניה קשה מההיא דאין משלשין צמכות (צסוף) (דף ה.) דילפי לה מכוח ממייתה והיינו אפשר משאי אפשר וגזירה שזי דהתם צריכה לכמה דצרים: **אֲמַר קרא** בן תעשה אם אינו ענין צבכור. חימה דצריש עד כמה לעיל (דף כו:) דרשינן לענין צבור (לא) כדאמר אמר קרא כן תעשה הוסיף לך הכתוב עשייה אחרת צצורך וי"ל הא דדרשינן ליה צצכור משום דכתיב צצכור אצל מאחר דאפקיה רחמנא צלשון עשייה דרשינן ליה למעשר משום (ז) צצכור לא שייך קדושת עשייה (קדושה): **לִקְחָהּ** עשרה עוברין במעי אמן בו'. לאו דוקא דהוא הדין נולדו (ז) כיון דהוי מחוסר זמן אי נמי נקט צמעי אמן (ז) ואפילו לצרי שמעון צן יהודה דאמר מחוסר זמן נכנס לדיר להתעשר:

וזנה

עין משפט נר מצוה

בו א מיי פ"ו מהלכות צבורות הלכה יב:
בו ב מיי פ"ג מהלכות איסורי מונח הלכ י:

תורה אור השלם

1. כן תעשה לשרך לצאנך בשעת ימים יקדח עם אמו ביום השמיני תתנו ל:

שמות כב כט

שיטה מקובצת

(א) אף שורך אינו בלקוח:
ס' לבכור דליתיה בעשייה:
(ג) בגן מחזיר ואינו בא:
(ז) היא דתיא ר' שמעון כי יהודה אמר משום ריש' מחוסר:
ס' ועוד דבכור:
(ז) עשייה שיקדישו אות ה' נמחק:
(ז) בחלוס והלילה נראה לי:
(ז) שנתנו לה במעי אמו:
(ז) מבריך דמסייעא ליה ברייתא דריש' דאמר:
(ז) מ"מ מסייעין:
(ז) שייך למימא למה כו' פרת. גליזן לפי שזה עיקר שמו:
(ז) ורבי' וגם צצאנו שבלא גשמים:
(ז) שייך מלמעלה שמיין:
(ז) מלמעלה דקאמר נמי התם דאמר:
(ז) ס' דסבירא ליה דאורחא כו' גם בלא גשמים נמי לפעמים מבריך ומאי סהלא רבה דפרת אין זה:
(ז) מיימיה וזה במתערבין:
(ז) שם ארבו הנוטפין על כו' להו מי גשמים:
(ז) איהך היא על תי' היה נמחק:
(ז) ספרות ומימיה תשרי:
(ז) כן הן שמימי גשמים:
(ז) מתערבין במקומות גבוהים (תיבת במקואות נמחק) כו' וכגון נהרות היוצאים כו' מימי גשמים מתערבין ומתעבדין שם תדע דהא תנן במס':
(ז) שכן שאר בארות:
(ז) אבל שאר בארות כשרות כו' למימר דמן הדין:
(ז) מן משום חרדילת ולפי פי' האחרון:
(ז) חיותן דהי' מחברן:
(ז) הגדול ולא דמי לחבית של מים שנפלה לים הגדול דאמרינן בריש' (ז) וא"ת והא אין:
(ז) ריש' דאמר רב ששת בפי' צנות כותים:
(ז) בבהאי דהתורה נמי כו' מועבדת שיהו כל עבודות של חדש זה כזה ומוכח:
(ז) דברים גמר מה בין פסח מצרים:
(ז) לא מושם דאמר' אמר:
(ז) מן משום דבבכור לא שייך קדושת עשייה דמרחם קדוש והיינו דקאמר אם אינו (ענין) לבכור דליתיה בעשייה:
(ז) נולדו כל זמן דהוי. תי' כיון נמחק:
(ז) אמן לומר אפילו לר"ש: